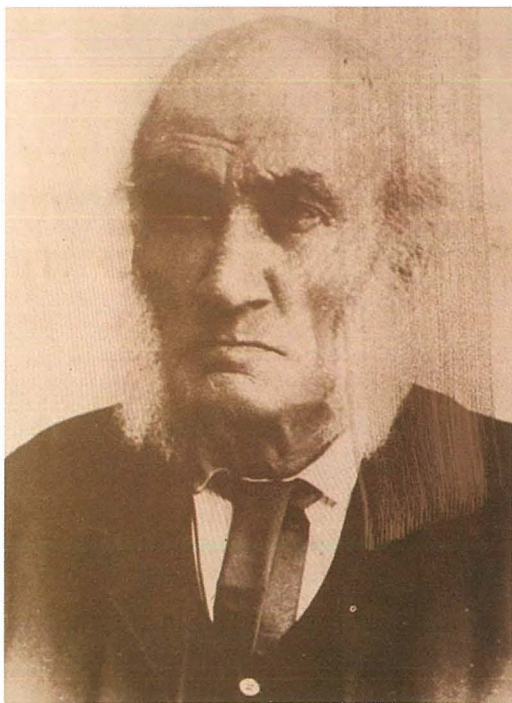

MIKELANĠ SAPIANO U L-KNISJA TA` STELLA MARIS

Kitba ta` Dr. Charles Delicata

Fil-knisja ta` Stella Maris insibu diversi opri ta` arti ta` kwalita` għolja. Din dejjem kienet ix-xewqa tad-diversi prokuraturi u kappillani, li tul iż-żmien inhatru sabiex jieħdu hsiebha. Insibu fost l-oħrajn pitturi ta` Giuseppe Cali, Giorgio Preca, Lazzaro Pisani, Filippo Venuti u Mario Caffaro Rore. Insibu wkoll xogħol mirqum ta` skultura fl-injam, bħalma huma s-sedji tal-kor u l-pulptu. Naturalment ma jonqsux ċerti statwi mill-isbaħ, fosthom l-istatwa Artika u Devota ta` Marija Kewkba tal-Baħar.

Mikelanġ Sapiano

Mhumiex hafna dawk li jobsru li anke fuq in-naħa ta` barra tal-knisja hemm xi haġa li ta` min wieħed japprezzha. Qed nirreferi għall-arloġġ tal-magħruf Mikelanġ Sapiano.

Dan il-magħruf arluġġar u inventur tweled l-Imqabba nhar id-19 ta` Marzu tal-1826. Ta` eta zgħira hafna nsibuħ isewwi l-arloġġ tal-knisja ta` l-Imqabba, minkejja li bosta pruvaw isewwuħ

qablu, u ma rnexxielhomx. Dan meta kien għad kellu biss erbgħatax-il sena! Din il-ħaġa għamlitlu hafna kuraġġ. Huwa fetaħ il-bottega tiegħu u beda jibni l-arloġġi huwa stess. L-iktar li kien imsemmi Sapiano kien għal arloġġi kbar bħal dawk tal-knejjes u tal-kunventi. Arloġġ speċjali li hareġ minn taħt idejħ, insibuħ f`dar privata, li kienet ir-residenza tiegħu ġewwa Hal Luqa. Dan l-arloġġ għadu jeżisti, sa llum. Barra li jimmarka il-hin, il-ġurnata, u d-data, jimmarka wkoll il-fażijiet tal-qamar, l-hin tat-tluġħ u nżul ix-xemx u saħansitra meta tkun sena biżestili. Għal din l-opra tassew prestigjuża hu kien ingħata medalja tal-fidda fl-esibizzjoni Industrijali tal-1864.

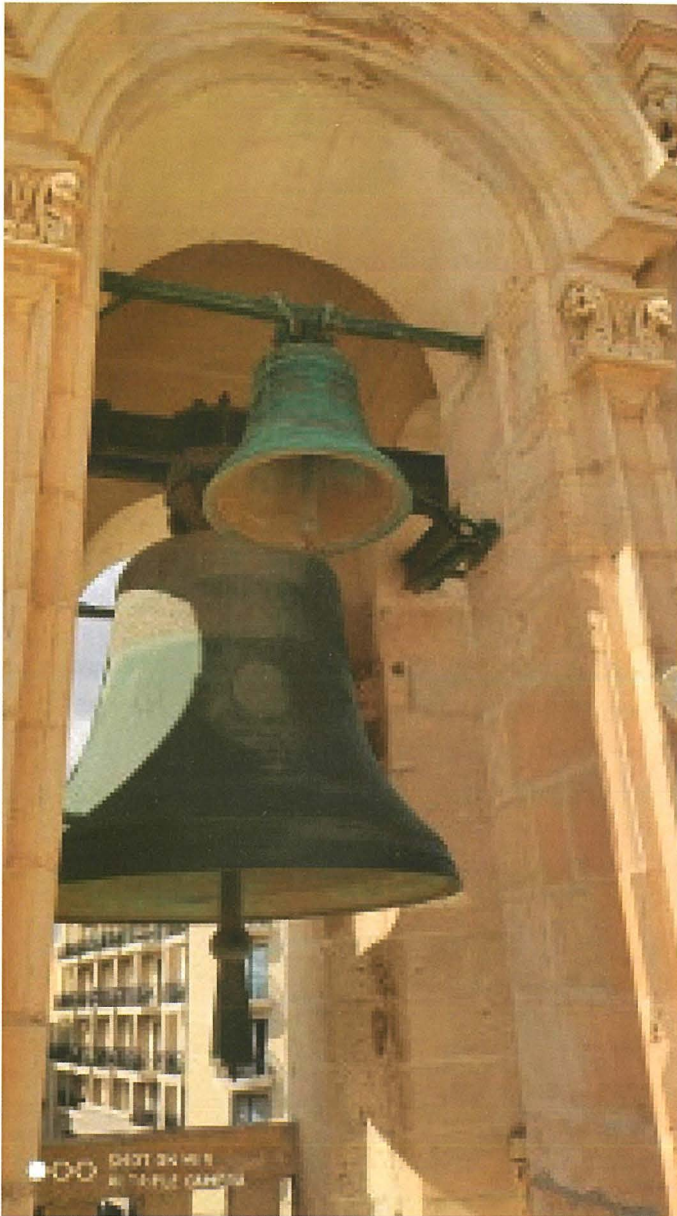

Il-makinarju tal-arloġġ fil-knisja ta` Stella Maris

Fost affarijiet oħra interessanti li vvinta, insibu arloġġ bil-mappa tad-dinja u li juri kull siegħa r-relazzjoni tad-dinja max-xemx, mizien ta` preċiżjoni kbira għad-dwana ta` Malta u diversi arloġġi bl-alarm. Is-Sočjeta` tal-Arti u Manifattura ppremjatu b`midalja tad-deheb. Il-fama tiegħu xterdet barra minn xtutna, tant li kien għamel arloġġ kbir għal knisja ta` Santa Katerina ta` Lixandra, ġewwa l-Eġittu.

Il-knisja ta` Stella Maris, oriġinarjament kellha faċċata differenti milli għandha llum. Madankollu fiha kien tpoġġa l-arloġġ ta` Sapiano fl-1875. Ta` dan ix-xogħol, hu kien thallas 35 liri li kienu thallsu mill-Gvern peress

Waħda mill qniepen ta' l-arloġġ

li kien ser iservi ta` servizz għal-pubbliku. Meta fil-bidu tas-seklu l-iehor, inbidlet il-faċċata tal-knisja b'zewġ kampanari, għal kif nafuha llum, l-arloġġ ta` Mikelang Sapiano sab ruħu jsebbah l-istess faċċata. Kien l-istess Sapiano li gie msejjaħ sabiex jirrangja l-arloġġ u anke għamel xi tibdil fiħ. Dan l-arloġġ idoqq permezz ta` zewġ qniepen li qabel kienu fil-faċċata l-antika qabel ma nġiebu minn Varese is-set ta` qniepen ġodda. Il-qanpiena li ddoqq is-siegħat iġġib id-data 1796 u l-arma tal-kavallieri ta' San Ġwann, filwaqt li dik iżgħar fid-daqs iddoqq il-kwarti. Din kienet inħadmet mill-fundatur Ġulju Cauchi u kienet għotja tar-Rev. Dun Karm Casha Gerada l-ewwel Vigarju-Kurat tal-parroċċa. Skriżżjoni fuq din l-istess qanpiena, u li ġġib id-data ta` l-1875, hi xhieda ta` dan kollu.

Minkejja li għadda dan iż-żmien kollu minn meta twaħhal f'postu l-arloġġ ta` Mikelang Sapiano għadu mhux biss jaqdi sew il-funzjoni tiegħu, iżda għadu jaħdem tajjeb sal-lum.

L-arloġġ fuq il-faċċata tal-knisja

Mikelang Sapiano halla din id-dinja fl-eta` sabiħa ta` 86 sena nhar it-2 ta` Dicembru 1912, iżda żgur li x-xogħlijiet u l-invenzjonijiet tiegħu jibqgħu xhieda hajja tal-kapaċita tiegħu.

Tagħrif miġbur minn:

Arkivju tal-Parroċċa Arcipretali u Matriċi ta' Stella Maris

Tas-Sliema, il-Knisja u l-Parroċċa ta' Stella Maris, kitba tas-Sur Maurice Busietta

Wikipedia

